

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РИК III.

Ч. 78.

СЕРЕДА, 28. ВЕРЕСНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, SEPTEMBER, 28th, 1921.

No. 78.

VOL. III.

Новинки.

СОВ. РОСІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ ОСКАРЖЕННЯ КОРЗОНА.

Заявляє, що вони є неправдиві і пригрозив деталізувати відповідь.

ЛОНДОН, 26. вересня. — Міністри закордонних справ лордів Корзона вручено начерк відповіді російського союзу на ноту лорда Корзона, в котрій зверталося до уваги російського уряду на мімії порушення договору через ведення війни кампанії інтриги проти Великої Британії в центральній Азії і Афганістані. М. Берзі в імені тунісської російської торговельної делегації написав до лорда Корзона, що відповідь російського уряду є вичерпуючою і вичерпуючою. М. Берзі заявляє, що в той час як Росія є вповні впевнена, що оскарження не мають основ, російський уряд робить нові розслідування, щоб оглянути оскарження в деталях.

ТРОЦЬКИЙ НЕ СПОДІЄТЬСЯ ВІЙНИ З ПОЛЬЩЕЮ.

Признає положення критичним, однак каже, що Польща є вичерпана і не зможе вести війни.

МОСКВА, 23. вересня. — Лев Троцький, союзу міністер війни і морських справ, признає нині, що відносини між Росією і Польщею є критичні, однак висловив впевненість, що вони не приведуть до війни. "Ми не можемо замикати наших очей на положення", — говорив він, — "однак я в дійсності не вірю, що є якісь вигляди на війну якраз тепер, так як Румунія не буде ризикувати своїм існуванням в той час, коли вона має повно клопоту в дома. Щодо до Польщі, то хотів би сказати, що це більше алармує, всетаки не треба забувати, що Польща є цілком вичерпана і її марка так впадала дотепер на цін, що далше вона вже не буде варувати нічого".

ПОЛЬЩА ВИСЛАЛА СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ ВИЗВАЮЧІЙ УЛЬТИМАТ.

Московський Союз апелює до робітників цілого світа.

РИГА, 22. вересня. — Радіограма з Москви доносить сьогодні, що російському правительству вручено минулого понеділка польський ультимат, речень якого кінчить ся 5-го жовтня.

В депеші сказано, що після того як Троцький оповістив про одержане ультимату, московський Союз ухвалив резолюцію, в якій заявляє, що Росія бажає миру і приготувана дожити всіх заходів для його збереження, однак остерігає своїх ворогів, що ніякий напад не застане Росію дрімлючою.

Резолюція говорить, що Союз домагається діяльності у всіх рядах армії і визнає робітників світа, а зокрема робітників пограничних держав, "нівечити цілою силою своєї енергії збройні авантюристи, які загрожують новою війною і запобіганням мирній відбудові Росії".

Совітська армія числить около 1,700,000 люда.

В тунісних військових кругах заявляють, що протягом короткого часу Росія може поставити в поїз що найменш пів мільона добре озброєних жовірів проти Польщі і Румунії на випадок війни. Першого серпня с. р. загальна сила союзу армії виносилася около 2,250,000 люда, з чого 800,000 находилося в безлюдних землях. З того часу, після плану поступової демобілізації, це число поменшило ся на 1,700,000, з чого майже половина рахується за безлюдні землі. 400,000 з того находить ся на Україні.

Армія зреорганізована.

Як кажуть неутральні знатоки, союзу армія, хоч менша і убога знадоблена в порівняно до американської норми, однак є справніша і краще зорганізована чим тоді, як воювала останній раз з Польщею. Після невдач коло Варшави союзу армію цілком зреорганізовано, особливо щодо офіцерського складу. Вона має тепер тисячі так званих шкіл червоних старшин.

Начальним командантом союзу армії є генерал Сергій Каменев, що за царських часів був штабним генералом. Шеф його штабу, генерал Лебедев, є також бувшим царським офіцером. Тут прймає ся, що на випадок війни Польща не може числитися на поміч Латвії, Естонії або Литви.

Полякам ходить о 30,000,000 рублів в золоті.

В місцевих большевицьких кругах заявляють, що головне домагане Польщі відноситься до тих 30,000,000 рублів в золоті, які їй належать ся від Росії згідно з постановами Рижського договору. Росія заявляє, що не буде платити, поки з Польщі не буде прогнаний Борис Савінков та інші противбольшевицькі діячі, яким, як оскаржує Росія, помагає Польща.

Польща піддержує бандитизм на Україні.

МОСКВА, 22. вересня (Стварішене Преси). — Лев Троцький, союзу міністер війни, який саме вернув тут з України, промовляв сьогодні на зборах московського Союзу і сказав, що в понеділок одержано ультимат від Польщі, в якій поляки домагаються виконання умов підписаного в Ридзі миру.

Він заявив, що Росія може також виступити з домаганнями дотично виконання кирових умов, бо польські генерали піддержують бандитизм на Україні, та сама Польща в рідкі способи порушувала постанови договору.

Бандитизм на Україні зникає.

Троцький казав, що бандитизм на Україні швидко зникає. Се, як він казав, треба завдячувати кращій організації краю та фактові, що населення України не вірить більше заявам провідників бандитів, що вони є політиками, які стремлять до визволення України, але вважає їх очайдухами і "орудем польських та французьких інтригантів".

ЗАМАХ НА ПІЛСУДСЬКОГО.

У Львові дано до Пилсудського три вистріли, однак він вийшов ціло.

ЛЬВІВ, 26. вересня. — В неділю вечером президент польської республіки ген. Йосиф Пилсудський уникнув з великою бідою смерті від замордовання. Після бенкету в свою честь, Пилсудський мав їхати до театру і всідан на Ринку до автомобіля, коли до него дано три вистріли. Ген. Пилсудський не зівстав ранений, однак грабавський, який йому товаришив, зівстав ранений в ногу.

Заговорник хотів половити самобійство, однак зівстав арештований заки зміг покинути зі своїм житим.

Радянські влади домагаються від Румунії видачі Махна.

РИГА, 23. вересня. — Гінішна бездротна депеша з Москви доносить, що радянські влади вислали до Румунії ноту, в котрій домагаються, щоб Румунія видавала як "звичайних кримінальників" "ген." Махна разом з його прихильниками.

Махно увязнений в Румунії.

НЮ ЙОРК, 8-го вересня. — Кореспондент тунісської часописи "Форвертс" доносить з Берліна, що там наслідна вістка з Кишинева в Бесарабії, що румунські поліційні влади арештували провідника українських повстанців Махна.

Ся вістка появилася ся була в румунських часописях, які говорять, що Махно, переслідований радянськими військами, схоронив ся зі своїм відділом, зложеним з 150 людей на румунській території. Та румунські влади звели арештувати негайно, Махна і прибувших з ним людей.

В "ЛІДЗІ НАЦІЇ" ПОРУШУВАНО СПРАВУ ГАЛИЧИН.

Делегати Вел. Британії і її домінії незгідні в галицьким питаню.

ЖЕНЕВА, 22. вересня. — На засіданню "Ліги Націй" Велика Британія і її домінії знова попали в конфлікт над пропозицією С. Дж. Догертога з Канади, щоб ліга підприняла такі кроки, які є потрібні, щоб полагодити українсько-східне галицьке питане. Представники альянтських держав висловили опінію, що се не є в силі ліги давати пораду з інтересованим державам, з якими сама ліга не є компетентна мати щобудь до діла.

Лорд Роберт не згодив ся з представниками Британії, обстоючи, що ліга є найвисше судисю своєї власної компетенції і може давати пораду де і коли хоче. "Ліга може дати пораду у вській справі відносно світового мира", сказав він. Комітет з сим згодив ся і справа буде піднесена знова на слідуючій засіданню.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Сучасне положення на Радянській Україні.

Українська місія в Чехах оголосила слідуючий комунікат: "Місцева преса поширює неправдиві вісти про повстання на Україні, про заняте повстанцями Кам'яниця Подільського та про масове переселення збігів з голодних губерній на Україну.

1) Все се є злобною брехнею і провокацією, якої метою є припинити харчеву працю та перешкодити радянському урядові в боротьбі з голодом. Радянська влада є достатньо сильна, щоб основно зліквідувати всі спроби сих, що стараються ся перейти границю України, без огляду на те, яких опікунів мають вони за своїми плечима.

2) Ніякого масового переселення нема.

3) Що до інцидентів на українсько-румунській границі, зі сторони радянської влади було як найкраще поведене, про що свідчить заява міністра закордонних справ Румунії Таке Йонеску, який заявив, що не може складати на радянський уряд відповідальности за всі інциденти на такій широкій границі, як пограниччя Дністра".

Академія Наук в Києві.

Зараз Українська Академія Наук в Києві веде інтензивну працю над великого значіння трудами. Уже цілком покінчено складане нового словника української мови, але друкувати його нема на чому ізза недостатчі паперу. Уже розпочато складане великого енциклопедичного словника. До праці покликано 30 учених. Крім сего весь час безупинно працюють при академії термінологічні комісії по усіх галузях наук. Хоч за останній час були великі арештовання серед професури академії, але майже всі професори звільнені. Радянська влада поставила професорів в країні умовини і видає їм т. зв. "академічний" пайок.

Боротьба з неграмотністю на Донеччині.

В Донецькій області урухнено досі 700 шкіл. 12,000 анабазетів скінчили там школу. Нараховується на Донеччині ще 170,000 анабазетів, які однак до 1-го Мая 1922 мусять навчитися читати і писати.

Польський посол в Харкові.

Радянський уряд України згодив ся прийняти в Харкові польського посла Пулавського.

Арешт комуністів в Ужгороді.

Комуністи Підкарпатської України задумали скликати конгрес в Ужгороді. Влада не попустила на конгрес, тому комуністи зібрани ся на тайну нараду. Поліція вислідила їх арештувала. Між арештованими є член праського народного зібрання Шураїні і селянські делегати з Мармарошини. Сидство не закінчене.

Поміч Підкарпатської України для Росії.

Міська управа Ужгороду видала заклад до населення до збирання датків для голодуючих в Росії. Плянеть ся улаштувати балів, концертів і вудличних збірок. Відозва підписана начальником міста Стрийським.

Чічерін остерігає Литву.

ЛОНДОН, 22. вересня. — Союзу міністер закордонних справ Чічерін вручив литовському представникові в Москві ноту, в якій сказано, що союзу правительство завважало, що Французи приготували напад на Росію, та що переговори в Женеві викликають серед Росіян побоювання, що й Литва може бути вмішана в ту справу.

Нота остерігає Литву, щоби вона звернула увагу на сю пригадку:

До Росії їздять ся торговельні представники рідких країн.

РИГА, 21. вересня. — До Риги приходять велика кількість російського луну. Приходять також дещо деревна. Більша частина з того є вислана до Німеччини.

На кождім поїзді, що відходить з Риги до Москви, находить ся один або більше європейських торговельних представників, які їдуть до Росії в справі будучих торговельних зносин.

Закордонні місії в Москві.

Під сучасну хвилину находить ся в Москві такі представництва чужих держав: Польщі, Фінляндії, Німеччини, Естонії, Литви, Чехословаччини, Персії, Афганістану і Ангори, а також англійська і американська торговельні місії.

Переведено успішно збірку збіжжя на насінє.

РИГА, 17. вересня. — Урядова большевицька новинарська агенція Роста доносить, що переведено успішно кампанію за збірку збіжжя на насінє для Приволжя. Сказано, що на насінє потрібно було 12,000,000, а зібрано 13,500,000 пудів. Більша частина насіня, як сповіщає Роста, вже находить ся в навіщеній голодом області.

Посилають до Риги харчеві засоби.

РИГА, 21. вересня. — Сьогодні вислано зліси поїзд, зложений зі сорок вагонів, з харчевими засобами для голодуючих дітей в Росії. Ті засоби вистарчать на прохарчованє 1,000,000 дітей протягом десяти днів.

Поїзд відійшов до Москви під наглядом робітників Американської Ратункової Адміністрації.

Інший поїзд Ратункової Адміністрації, зложений з 28 вагонів, відійшов сьогодні до Казаня. На ній находить ся харчів для 50,000 дітей на протяг одного місяця.

Не пускають Раєна до Росії.

РИГА, 21. вересня. — Союзу правительство відказало ся пустити до Росії д-ра Едварда В. Раєна, представника Американського Червоного Хреста в прибалтійських краях, опираючись на тім, що Раєн брав участь в прохарчуванні противсоюзу армії генерала Юденіча в 1919 р.

Поміч португальських робітників.

Революційний орган "А Вальта", що виходить в Лісбоні, помітив відозву до португальського пролетаріату, в якій закликає робітництво прийняти в поміч голодуючій Росії. Лісбонські робітники,

хоч самі живуть серед нужди, за кілька днів зложили 218 фунтів штерлінгів.

У Варшаві проголошено воєнний стан.

БЕРЛІН, 21. вересня. — З Варшави доносять, що президент Пилсудський проголосив воєнний стан в столиці Польщі.

Військо патрулює вулиці, а на головних пунктах міста розставлено машинні кріси і опанцеровані моторні вози.

Зеліничий рух в Австрії припинений.

ВІДЕНЬ, 22. вересня. — Наслідком страйку в цілій Австрії заперзав зеліничий рух і у Відні застрягли тисячі туристів, які зіхались тут з усіх сторін Європи.

Зеліничники вийшли на страйк з приводу нерівномірного надавання підвозки, яку правительство улянувало після службових степенів.

Англійські безробітні нападають на краніції.

ЛОНДОН, 21. вересня. — В Ньюінгтоні і Баттерсі вибухли сьогодні нові розрухи безробітних. Безробітні уладили демонстрації в Кемдентаві та інших місцевостях. Товпа безробітних, в числі около 600 мушун, напала на краніцію з військовими товарами в Ньюінгтоні, яку веде двох Американців, і розграбіла річний на суму \$500.

Американські зеліничники за страйком.

ШКАГО, 18. вересня. — Робітники по зелінодорозжних заводах, які належать до шістьох об'єднаних юній, а серед яких переведено саме голосованє в справі редукції платні, заявили ся проти редукції, його промови подамо в слідуючій числі.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ

ОТВОРЕНЄ СЕЗОНУ 1921-2.

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЖОВТНЯ, С. Р.

Драматично-Співачький Кружок Укр. Робітничого Дому

відіграє

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ДОМІ

незвичайно інтересну драму, з життя галицької інтелігенції в 4-ох діях, Д. Николішина п. н.

"РОЗЛАДЕ"

Драма від початку до кінця є незвичайно займаюча; виставляється пораз перший в Вінніпегу. В драмі беруть участь найкращі сили Кружка.

Весь дохід з вистави призначений на поміч голодуючим в Союзу Росії.

КУРТІНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.30 ВЕЧ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 35 І 25 ЦЕНТИВ.

В суботу 8-го жовтня згаданий Кружок відіграє славуно драму, світового класика Л. Толстого п. н.

"ВЛАСТЬ ТЬМИ"

В НЕДІЛЮ, 2 ЖОВТНЯ, С. Р. О ГОД. 8-Й ВЕЧЕРОМ

відбудеть ся

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

при співучасті хору і оркестри мандолайністів "Діточої Школи при У. Р. Д.", та інших музикальних сил.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Просить ся о як найчисленнішу участь.

хоч самі живуть серед нужди, за кілька днів зложили 218 фунтів штерлінгів.

Боснійці повстали оружно проти Сербії.

ЧІЯСО, 16. вересня. — Поважних розмірів повстанє вибухло в Боснії, яку ульвіями мирового договору відорвано від Австро-Угорщини і прилучено до Югославії. Кажуть, що повстанє швидко зростає. На чолі повстанців, яких має бути 100,000, стоїть Петрич. Вони є добре озброєні і мають армати та машинні кріси.

Сербським військам, які виступають проти повстанців, поводити ся досить кепсько. Повстанці знищили вже цілий батальон сербського війська, а инший батальон взяли в полон, окруживши поїзд, яким вислано Сербів проти повстанців.

Сей батальон був зложений переважно з Боснійців, які убили своїх офіцерів і прилучили ся до повстанців. Здовж границі ведеть ся нагинка за сербськими жовірами і шпиталі є вже заповнені раненими.

Повстанці заняли Сараєво (столицю Боснії), а з Загребу доносять, що й Хорвати прилучають ся правдоподібно до повстанця.

Мітінги тов. Найта.

В минувшу неділю, дня 23. вересня, тов. Дж. Найт, який тільки що повернув з конгресу Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів в Москві, промовляв на масовім робітничім вічу в Індостріал Бюро про сучасне положення в Союзу Росії. В неділю, дня 25. вересня, промовляв він на похідну тему в Українським Робітничім Домі. Близше про його промови подамо в слідуючій числі.